ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ദ്വിചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ദ്വിചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
അഥ വ്രജൻ രാജപഥേന മാധവഃ
സ്ത്രിയം ഗൃഹീതാംഗവിലേപഭാജനാം ।
വിലോക്യ കുബ്ജാം യുവതീം വരാനനാം
പപ്രച്ഛ യാന്തീം പ്രഹസൻ രസപ്രദഃ ॥ **1** ॥

കാ ത്വം വരോർവേതദു ഹാനുലേപനം
കസ്യാംഗനേ വാ കഥയസ്വ സാധു നഃ ।
ദേഹ്യാവയോരംഗവിലേപമുത്തമം
ശ്രേയസ്തതസ്തേ നചിരാദ് ഭവിഷ്യതി ॥ **2** ॥

സൈരന്ധർയുവാച
ദാസ്യസ്മ്യഹം സുന്ദര കംസസമ്മതാ
ത്രിവക്രനാമാ ഹ്യനുലേപകർമണി ।
മദ്ഭാവിതം ഭോജപതേരതിപ്രിയം
വിനാ യുവാം കോഽൻയതമസ്തദർഹതി ॥ **3** ॥

രൂപപേശലമാധുർയഹസിതാലാപവീക്ഷിതൈഃ ।
ധർഷിതാത്മാ ദദൗ സാന്ദ്രമുഭയോരനുലേപനം ॥ **4** ॥

തതസ്താവംഗരാഗേണ സ്വവർണേതരശോഭിനാ ।
സമ്പ്രാപ്തപരഭാഗേന ശുശുഭാതേഽനുരഞ്ജിതൗ ॥ **5** ॥

പ്രസന്നോ ഭഗവാൻ കുബ്ജാം ത്രിവക്രാം രുചിരാനനാം ।
ഋജ്വീം കർതും മനശ്ചക്രേ ദർശയൻ ദർശനേ ഫലം ॥ **6** ॥

പദ്ഭ്യാമാക്രമ്യ പ്രപദേ ദ്ര്യംഗുൽയുത്താനപാണിനാ ।
പ്രഗൃഹ്യ ചുബുകേഽധ്യാത്മമുദനീനമദച്യുതഃ ॥ **7** ॥

സാ തദർജുസമാനാംഗീ ബൃഹച്ഛ്രോണിപയോധരാ ।
മുകുന്ദസ്പർശനാത് സദ്യോ ബഭൂവ പ്രമദോത്തമാ ॥ **8** ॥

തതോ രൂപഗുണൗദാർയസമ്പന്നാ പ്രാഹ കേശവം ।
ഉത്തരീയാന്തമാകൃഷ്യ സ്മയന്തീ ജാതഹൃച്ഛയാ ॥ **9** ॥

ഏഹി വീര ഗൃഹം യാമോ ന ത്വാം ത്യക്തുമിഹോത്സഹേ ।
ത്വയോൻമഥിതചിത്തായാഃ പ്രസീദ പുരുഷർഷഭ ॥ **10** ॥

ഏവം സ്ത്രിയാ യാച്യമാനഃ കൃഷ്ണോ രാമസ്യ പശ്യതഃ ।
മുഖം വീക്ഷ്യാനുഗാനാം ച പ്രഹസംസ്താമുവാച ഹ ॥ **11** ॥

ഏഷ്യാമി തേ ഗൃഹം സുഭ്രൂഃ പുംസാമാധിവികർശനം ।
സാധിതാർഥോഽഗൃഹാണാം നഃ പാന്ഥാനാം ത്വം പരായണം ॥ **12** ॥

വിസൃജ്യ മാധ്വ്യാ വാൺയാ താം
വ്രജൻ മാർഗേ വണിക്പഥൈഃ ।
നാനോപായനതാംബൂല -
സ്രഗ്ഗന്ധൈഃ സാഗ്രജോഽർചിതഃ ॥ **13** ॥

തദ്ദർശനസ്മരക്ഷോഭാദാത്മാനം നാവിദൻ സ്ത്രിയഃ ।
വിസ്രസ്തവാസഃകബരവലയാലേഖ്യമൂർതയഃ ॥ **14** ॥

തതഃ പൗരാൻ പൃച്ഛമാനോ ധനുഷഃ സ്ഥാനമച്യുതഃ।
തസ്മിൻ പ്രവിഷ്ടോ ദദൃശേ ധനുരൈന്ദ്രമിവാദ്ഭുതം ॥ **15** ॥

പുരുഷൈർബഹുഭിർഗുപ്തമർചിതം പരമർദ്ധിമത്।
വാർയമാണോ നൃഭിഃ കൃഷ്ണഃ പ്രസഹ്യ ധനുരാദദേ ॥ **16** ॥

കരേണ വാമേന സലീലമുദ്ധൃതം
സജ്യം ച കൃത്വാ നിമിഷേണ പശ്യതാം।
നൃണാം വികൃഷ്യ പ്രബഭഞ്ജ മധ്യതോ
യഥേക്ഷുദണ്ഡം മദകർയുരുക്രമഃ ॥ **17** ॥

ധനുഷോ ഭജ്യമാനസ്യ ശബ്ദഃ ഖം രോദസീ ദിശഃ।
പൂരയാമാസ യം ശ്രുത്വാ കംസസ്ത്രാസമുപാഗമത് ॥ **18** ॥

തദ്രക്ഷിണഃ സാനുചരാഃ കുപിതാ ആതതായിനഃ।
ഗ്രഹീതുകാമാ ആവവ്രുർഗൃഹ്യതാം ബധ്യതാമിതി ॥ **19** ॥

അഥ താൻ ദുരഭിപ്രായാൻ വിലോക്യ ബലകേശവൗ।
ക്രുദ്ധൗ ധൻവന ആദായ ശകലേ താംശ്ച ജഘ്നതുഃ ॥ **20** ॥

ബലം ച കംസപ്രഹിതം ഹത്വാ ശാലാമുഖാത്തതഃ।
നിഷ്ക്രമ്യ ചേരതുർഹൃഷ്ടൗ നിരീക്ഷ്യ പുരസമ്പദഃ ॥ **21** ॥

തയോസ്തദദ്ഭുതം വീർയം നിശാമ്യ പുരവാസിനഃ।
തേജഃ പ്രാഗൽഭ്യം രൂപം ച മേനിരേ വിബുധോത്തമൗ ॥ **22** ॥

തയോർവിചരതോഃ സ്വൈരമാദിത്യോഽസ്തമുപേയിവാൻ।
കൃഷ്ണരാമൗ വൃതൗ ഗോപൈഃ പുരാച്ചകടമീയതുഃ ॥ **23** ॥

ഗോപ്യോ മുകുന്ദവിഗമേ വിരഹാതുരാ യാ
ആശാസതാശിഷ ഋതാ മധുപുർയഭൂവൻ।

സമ്പശ്യതാം പുരുഷഭൂഷണഗാത്രലക്ഷ്മീം
ഹിത്വേതരാൻ നു ഭജതശ്ചകമേഽയനം ശ്രീഃ ॥ **24** ॥

അവനിക്രുതാംഘ്രിയുഗലൗ
ഭുക്ത്വാ ക്ഷീരോപസേചനം।
ഊഷതുസ്താം സുഖം രാത്രിം
ജ്ഞാത്വാ കംസചികീർഷിതം ॥ **25** ॥

കംസസ്തു ധനുഷോ ഭംഗം രക്ഷിണാം സ്വബലസ്യ ച।
വധം നിശമ്യ ഗോവിന്ദരാമവിക്രീഡിതം പരം ॥ **26** ॥

ദീർഘപ്രജാഗരോ ഭീതോ ദുർനിമിത്താനി ദുർമതിഃ।
ബഹൂൻയചഷ്ടോഭയഥാ മൃത്യോർദൗത്യകരാണി ച ॥ **27** ॥

അദർശനം സ്വശിരസഃ പ്രതിരൂപേ ച സത്യപി।
അസത്യപി ദ്വിതീയേ ച ദ്വൈരൂപ്യം ജ്യോതിഷാം തഥാ ॥ **28** ॥

ഛിദ്രപ്രതീതിശ്ഛായായാം പ്രാണഘോഷാനുപശ്രുതിഃ।
സ്വർണപ്രതീതിർവൃക്ഷേഷു സ്വപദാനാമദർശനം ॥ **29** ॥

സ്വപ്നേ പ്രേതപരിഷ്വംഗഃ ഖരയാനം വിഷാദനം।
യായാന്നലദമാൽയേകസ്തൈലാഭ്യക്തോ ദിഗംബരഃ ॥ **30** ॥

അൻയാനി ചേത്ഥം ഭൂതാനി സ്വപ്നജാഗരിതാനി ച।
പശ്യൻ മരണസന്ത്രസ്തോ നിദ്രാം ലേഭേ ന ചിന്തയാ ॥ **31** ॥

വ്യുഷ്ടായാം നിശി കൗരവ്യ സൂര്യേ ചാദ്ഭ്യഃ സമുത്ഥിതേ।
കാരയാമാസ വൈ കംസോ മൽലക്രീഡാമഹോത്സവം ॥ **32** ॥

ആനർചുഃ പുരുഷാ രംഗം തൂര്യഭേര്യശ്ച ജഘ്നിരേ।
മഞ്ചാശ്ചാലങ്കൃതാഃ സ്രഗ്ഭിഃ പതാകാചൈലതോരണൈഃ ॥ **33** ॥

തേഷു പൗരാ ജാനപദാ ബ്രഹ്മക്ഷത്രപുരോഗമാഃ।
യഥോപജോഷം വിവിശൂ രാജാനശ്ച കൃതാസനാഃ ॥ **34** ॥

കംസഃ പരിവൃതോഽമാത്യൈ രാജമഞ്ച ഉപാവിശത്।
മണ്ഡലേശ്വരമധ്യസ്ഥോ ഹൃദയേന വിദൂയതാ ॥ **35** ॥

വാദ്യമാനേഷു തൂര്യേഷു മൽലതാലോത്തരേഷു ച।
മൽലാഃ സ്വലങ്കൃതാ ദൃപ്താഃ സോപാധ്യായാഃ സമാവിശൻ ॥ **36** ॥

ചാണൂരോ മുഷ്ടികഃ കൂടഃ ശലസ്തോശല ഏവ ച।
ത ആസേദുരുപസ്ഥാനം വൽഗുവാദ്യപ്രഹർഷിതാഃ ॥ **37** ॥

നന്ദഗോപാദയോ ഗോപാ ഭോജരാജസമാഹൂതാഃ।
നിവേദിതോപായനാസ്ത ഏകസ്മിൻ മഞ്ച ആവിശൻ ॥ **38** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം ദശമസ്കന്ധേ പൂർവാർധേ
മൽലരംഗോപവർണനം നാമ ദ്വിചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ॥